

Incumbensas communalas en il champ da sanadad dal chantun Grischun

Stadi dals 31 da december 2012

En general/princip

Las vischnancias èn cumpetentas per la tgira da la sanadad publica e per la polizia sanitara locala sco er per incumbensas che las vegnan delegadas tras leschas federalas e chantunalas (cf. l'art. 12 da la [lescha davart ils fatgs da sanadad dal chantun](#) [DG 500.000, lescha da sanadad]).

Ellas surveglian spezialmain l'igiene da l'ambient e d'abitar, prendan mesiras cunter facturs che periclitescan e donnegian en general la sanadad, procuran per ils fatgs da santeri e da sepultura e procuran per purschidas staziunaras per la tgira e per l'assistenza da pazientas e pazients stabels e da persunas attempadas, per la tgira ed assistenza a chasa, per la cussegliazion per mammas e babs, per la tgira d'uffants pitschens sco er per il servetsch medicinal e dentistic da scola.

Las vischnancias pon er delegar questas incumbensas ad instituziuns adattadas publicas u privatas sco er a persunas privatas u las ademplir en il rom da corporaziuns da vischnancias.

Incumbensas communalas dal provediment da sanadad

Tenor l'art. 9 al. 3 da la lescha per promover la tgira da persunas malsaunas e l'assistenza da persunas attempadas e da persunas che basegnan tgira (DG 506.000; [LTM](#)) ston las vischnancias da las singulas regiuns d'ospital e da las regiuns da planisaziun s'organisar en moda cunvegnenta concernent la tgira ed assistenza parzialmain staziunara e staziunara da pazientas e pazients stabels e da persunas attempadas, concernent la tgira ed assistenza a chasa sco er concernent la cussegliazion per mammas e per babs.

1. Ospitals, clinicas e chasas da parturir

Tenor l'art. 18a al. 1 [LTM](#) surpiglian las vischnancias 10 %

- da la part ch'il maun public sto pajar vi da las indemnisiuniuns per prestaziuns obligatoricas staziunaras tenor la LAMal ch'en vegnidas concludidas cuminaivlamain da las assicuranzas da malsauns, dals ospitals, da las clinicas e da las chasas da parturir u ch'en vegnidas fixadas uffizialmain (art. 18 al. 1 lit. a [LTM](#));
- da las contribuziuns als ospitals publics per las prestaziuns medicinalas tenor l'art. 6a al. 2 lit. a, per las qualas las pazientas ed ils pazients respectivamain lur assicuranzas na pajan – sin basa da prescripzions legalas u sin basa d'ina tariffa ch'e vegnida fixada uffizialmain – nagin pretsch che cuvra ils custs ch'en necessaris dal puntg da vista da l'economia da manaschi (art. 18 al. 1 lit. b [LTM](#));
- da las contribuziuns als ospitals publics per las prestaziuns medicinalas tenor l'art. 6a al. 2 lit. b, per las qualas las pazientas ed ils pazients respectivamain lur assicuranzas na pajan – sin basa da prescripzions legalas u sin basa d'ina tariffa ch'e vegnida approvada respectivamain fixada uffizialmain – nagin pretsch che cuvra ils custs ch'en necessaris dal puntg da vista da l'economia da manaschi (art. 18 al. 1 lit. c [LTM](#));
- da las contribuziuns als ospitals publics per il servetsch da transport en cas d'urgenza e d'ambulanza (art. 18 al. 1 lit. d [LTM](#) [cf. er l'art. 31b da l'[ordinaziun tar la LTM](#), tenor il qual medias e medis che lavuran en il servetsch da transport en cas d'urgenza e

- d'ambulanza da l'ospital ston vegnir indemnisaads cun 800 francs per di per ils dis da servetsch a las fins d'emna u als firads che surpassan ils 12,5 dis da servetsch a las fins d'emna u als firads per onn]);
- da las contribuziuns als ospitals acutsomatics publics per prestaziuns d'utilitad publica (art. 18 al. 1 lit. f [LTM](#)).

Il chantun surpiglia 90 % da las contribuziuns.

Obligada da pajar las contribuziuns tenor l'art.18 al.1 lit. a e b è la vischnanca da la regiun d'ospital, nua che la persuna tractada ha ses domicil civil. Per lavurantas e lavurants esters e per lur confamigliars, ch'èn assicurads tenor la LAMal e che n'hant nagin domicil civil en Svizra, è la vischnanca da la regiun d'ospital, en la quala la vischnanca da dimora da la lavuranta u dal lavurant sa chatta obligada da pajar las contribuziuns (art. 18a al. 2 [LTM](#)).

Obligadas da pajar las contribuziuns tenor l'art. 18 al. 1 lit. c, d ed f èn las vischnancas da la regiun d'ospital respectiva (art. 18a al. 3 [LTM](#)).

Tenor l'art. 26 [LTM](#) ston las instituziuns ch'èn responsablas per ils ospitals acutsomatics conceder in dretg da cogestiun commensurà a las vischnancas da lur regiun d'ospital.

2. Tgira ed assistenza parzialmain staziunara e staziunara da pazientas e pazients stabels e da persunas attempadas (art. 20 LTM)

Las vischnancas ston procurar per ina purschida suffizienta per la tgira ed assistenza parzialmain staziunara e staziunara da pazientas e pazients stabels e da persunas attempadas. Ellas ston far ina planisaziun dal basegn ch'è accordada cun la regiun. Suenter avair consultà las vischnancas po la regenza designar regiuns da planisaziun. Sch'i sa tracta da prender si ina instituziun sin la glista da las chasas da tgira, po la regenza pretender che quai dependa dal consentiment da las vischnancas da la regiun da planisaziun.

- Contribuziuns d'investiziun: Per mintga letg da tgira ch'è vegnì stgaffi supplementarmain ed en concordanza cun la planisaziun generala chantunala en chasas da persunas attempadas e da tgira resp. en gruppas da tgira concedan las vischnancas da la regiun da planisaziun ina contribuziun d'investiziun da 160 000.– francs resp. da 120 000.– francs (cf. l'art. 21 al. 1 [LTM](#)). Per transfurmar chombras da dus letgs en chombras d'in letg concedan las vischnancas ina contribuziun d'investiziun da 120 000.– francs per mintga chombra ch'è vegnida stgaffida supplementarmain en chasas da persunas attempadas e da tgira, e quai en concordanza cun la planisaziun generala chantunala (fin ad ina quota maximala da chombras d'in letg da 90 pertschient).

- Contribuziuns da gestiun: Il chantun e las vischnancas concedan a las chasas da persunas attempadas e da tgira sco er a las gruppas da tgira che vegnan menziunadas sin la glista da las chasas da tgira contribuziuns che sa drizzan tenor la prestaziun per las prestaziuns da tgira e per las prestaziuns da la tgira acuta e transitorica (cf. l'art. 21c LTM).

Ils custs da tgira renconuschids che na vegnan betg cuvrids da l'assicuranza obligatoria per la tgira da persunas malsauas e che

dastgan vegnir adossads maximalmain a la clientella vegnan surigliads per 25 pertschient dal chantun e per 75 pertschient da la vischnanca.

Schi restan custs betg cuvrids suenter la deducziun da questas contribuziuns, èn las vischnancas obligadas da cuvrir quels, sche la cunituitad dals servetschs po vegnir segirada mo uschia e sche las vischnancas na pon uschiglio betg metter a disposiziun ina purschida suffizienta. En il rom da l'art. 9 al. 3 [LTM](#), tenor il qual las vischnancas che appartegnan ad ina regiun da planisaziun concernent la tgira e l'assistenza parzialmain staziunara e staziunara da pazientas e pazients stabels e da persunas attempadas ston s'organisar en moda cunvegnenta, pon quests custs influenzar la moda e maniera da la gestiun e pia er la rentabilitad da las chasas da persunas attempadas e da tgira sco er da las gruppas da tgira.

Obligada da surigliar ils custs da tgira è la vischnanca, en la quala l'abitanta u l'abitant aveva ses domicil, avant ch'ella u el è entrà en la chasa da persunas attempadas e da tgira u en la grappa da tgira. Las vischnancas, en las qualas l'abitanta u l'abitant aveva ses domicil ils ultims 10 onns avant che entrar en la chasa da tgira, ston sa participar proporziunalmain a la contribuziun. Tenor l'art. 11e al. 2 da l'[ordinaziun tar la LTM](#) ston las vischnancas da la regiun da planisaziun respectiva s'infurmarr vicendaivlamain davart la finanziaziun da la part communalala dals custs da tgira da las persunas che entran directamain da l'exterior en ina chasa da persunas attempadas e da tgira u en ina grappa da tgira.

- Dimora a l'ospital:
Sch'ina persuna che sto vegnir tgirada ed assistida en moda staziunara suenter ina dimora en l'ospital na po betg vegnir assegnada da l'ospital tractant ad in furnitur da prestaziuns ch'è menziunà sin la glista da las chasas da tgira, sto la vischnanca da domicil indemnizar a l'ospital la differenza tranter la contribuziun ch'è vegnida prestada da l'assicuranza da malsauns ed ils custs tenor l'art. 21b al. 1 lit. a fin d [LTM](#) che vegnan renconuschids da la regenza per il stgalim da basegn da tgira il pli aut.
- Modus da pajament:
Ils documents che ston vegnir inoltrads a las vischnancas sco er la periodicitad dal pajament da las contribuziuns communalas da prestaziun ston las chasas da persunas attempadas e da tgira sco er las gruppas da tgira fixar cun las vischnancas da domicil ch'en obligadas da pajar (art. 11e al. 1 da l'[ordinaziun tar la LTM](#)).

3. Servetschs da la tgira ed assistenza a chasa

Las vischnancas ston procurar per ina purschida suffizienta da servetschs da la tgira ed assistenza a chasa. Ellas ston far ina planisaziun dal basegn ch'è accordada cun la regiun.

Suenter avair consultà las vischnancas po la regenza designar regiuns da planisaziun (art. 31 [LTM](#)).

- Finanziaziun: Il chantun e las vischnancas concedan als servetschs da la tgira ed assistenza a chasa che han ina incarica da prestaziun communalia contribuziuns che sa drizzan tenor la prestaziun per las prestaziuns da tgira, per las prestaziuns da la tgira acuta e transitorica, per las prestaziuns da tegnairchasa e d'assistenza sco er per il servetsch da pasts (art. 31c al. 1 [LTM](#)). Il chantun e las vischnancas concedan als servetschs da la tgira ed assistenza a chasa senza ina incarica da prestaziun communalia sco er a las tgirunzas diplomadas renconuschidas contribuziuns che sa drizzan tenor la prestaziun per las prestaziuns da tgira e per las prestaziuns da la tgira acuta e transitorica (art. 31d al. 1 LTM).

Ils custs renconuschids che na vegnan betg cuvrids da l'assicuranza obligatorica per la tgira da persunas malsaunas e che dastgan vegnir adossads maximalmain a la clientella vegnan surpigliads per 55 pertschient dal chantun e per 45 pertschient da la vischnanca.

Sch'i restan custs betg cuvrids suenter la deducziun da questas contribuziuns, èn las vischnancas obligadas da cuvrir quels, sche la cunituitad dals servetschs da la spitex po vegnir segirada mo uschia e sche las vischnancas na pon uschiglio betg metter a disposiziun ina purschida suffizienta. En il rom da l'art. 9 al. 3 [LTM](#), tenor il qual las vischnancas che appartegnan ad ina regiun da la spitex ston s'organisar en moda cunvegnenta, pon quests custs influenzar la moda e maniera da la gestiun e pia er la rentabilitad da lur servetsch da la spitex.

La vischnanca da domicil da la clientella è obligada da pajar las contribuziuns.

- Modus da pajament: Ils documents che ston vegnir inoltrads a las vischnancas sco er la periodicitad dal pajament da las contribuziuns communalas da prestaziun ston ils servetschs e las tgirunzas diplomadas renconuschidas fixar cun las vischnancas da domicil ch'en obligadas da pajar (art. 27 da l'[ordinaziun tar la LTM](#)).

4. Cussegliazion per mammas e per babs

Las vischnancas procuran per ina purschida suffizienta da servetschs da la cussegliazion per mammas e per babs. Ellas ston far ina planisaziun dal basegn ch'è accordada cun la regiun. Suenter avair consultà las vischnancas po la regenza designar regiuns da planisaziun (art. 31g [LTM](#)).

Ils posts da cussegliazion èn responsabels per la cussegliazion da la tgira ed assistenza da poppins e d'uffants pitschens sco er per la realisaziun da curs da furmaziun per geniturs.

Questas prestaziuns èn gratuitas per las persunas che han il dretg da survegnir prestaziuns. Obligada da pajar las prestaziuns è la vischnanca da domicil da l'uffant. Per uffants che viven en la regiun da Cuiru u en la Val dal Rain grischuna paja la vischnanca ina contribuziun pauschala da 180.– francs. Per uffants che viven en las ulteriuras regiuns paja la vischnanca da domicil respectiva ina contribuziun pauschala da 250.– francs. (cf. l'art. 31h [LTM](#)).

Ulteriuras infurmaziuns concernent la cussegliaziun per mammas e per babs chattais Vus [qua](#).

Incumbensas communalas en connex cun il provediment medical ambulant da basa

Sin basa da l'art. 12 al. 1 da la [lescha da sanadad](#) èn las vischnancas cumpetentas per la tgira da la sanadad publica locala ed uschia per la garanzia dal provediment medical ambulant da la populaziun. Las vischnancas pon ademplir questa incumbensa en il rom da corporaziuns da vischnancas.

Incumbensas communalas da la promozion da la sanadad e da la prevenziun

Princip general

Tenor l'art. 14 da la [lescha da sanadad](#) èn las vischnancas cumpetentas per la promozion da la sanadad e per la prevenziun da sia populaziun sco er per l'infurmaziun da la populaziun davart las modas da viver e davart las cundiziuns da viver che promovan lur sanadad. Ellas ston designar in post ch'è cumpetent per la promozion da la sanadad e per la prevenziun sin il stgalim communal e da scola. Ademplind lur incumbensas ston elllas ultra da quai observar soluziuns che tegnan quint da la sanadad (cf. l'art. 2 da l'ordinaziun tar la lescha da sanadad; DG 500.010).

Il chantun porscha a las vischnancas il sustegn professiunal tar l'adempliment da lur incumbensas. El coordinescha las activitads da las singulas vischnancas ed è cumpetent per las incumbensas intercommunalas (cf. l'art. 13 al. 1 da la [lescha da sanadad](#)).

Qua sutvar vegnan preschentadas curtamain las incumbensas da las vischnancas en il sectur da la prevenziun e da la promozion da la sanadad.

Ulteriuras infurmaziuns davart il tema promozion da la sanadad e prevenziun chattais Vus [qua](#) e [qua](#).

Prevenziun d'alcohol e dal tubachissem

L'art. 15 al. 1 da la [lescha da sanadad](#) statuescha scumonds locals da far reclama per products d'alcohol cun in volumen d'alcohol da passa 20 per tschient sco er per tubac e per

products da tubac. Ultra da quai èsi scumandà da vender, da dar giu per intents da reclama u da vender tras automats ch'en accessibels a mintgin tubac e products da tubac a persunas sut 16 onns.

- Restricziuns da far reclama:

Las vischnancas procuran che las restricziuns da far reclama per alcohol e per products da tubac veggian observadas (cf. l'art. 15 al. 3 da la [lescha da sanadad](#)).

- Restricziuns da la consegna:

Las vischnancas èn responsablas che las restricziuns da consegnar e da vender tubac e products da tubac veggian observadas (cf. l'art. 15 al. 3 da la [lescha da sanadad](#)).

- Execuziun dal scumond da firmar:

Per exequir il scumond da firmar tenor l'art. 15a da la [lescha da sanadad](#), per controllar ch'il scumond da firmar e che las disposiziuns davart la protecziun da las lavurantas e dals lavurants en las localitads ch'en accessiblas al public veggian observads èn cumpetentas las vischnancas.

- Aboliziun dal scumond da firmar:

Las vischnancas pon abolir il scumond da firmar a l'intern ed a l'extern d'areals da scola e d'implants da sport da scola (tar implants da scola che han sulettamain ina purschida da furmaziun postobligatorica) sco er da lieus da scuntrada e da tgira per uffants e per giuvenils per arranschamenti e per occurrentzas che sa drizzan per gronda part a persunas creschidas en lieus definids a l'extern dal stabiliment da scola (cf. l'art. 15a da la [lescha da sanadad](#)).

- Controlla da las localitads per fimadras e fimaders:

La controlla, sche las prescripcziuns areguard las localitads per fimadras e fimaders veggian observadas en edifizis publics, è chaussa da las vischnancas (art. 4a al. 1 da la [ordinaziun tar la lescha da sanadad](#); DG 500.010).

- Sancziuns:

Il commember da la suprastanza communalia ch'è cumpetent per il sectur da la polizia respectivament las terzas persunas ch'en incaricadas da la vischnanca cun incumbensas da polizia èn autorisads da chastiar surpassaments da las disposiziuns davart la protecziun da las nunfimadras e dals nunfimaders tenor l'art. 15a al. 1 da la [lescha da sanadad](#) cun ina multa disciplinara da 50 francs. La procedura è reglada en ils art. 5 fin 7 da la [ordinaziun tar la lescha da sanadad](#).

Ulteriuras infurmaziuns davart la protecziun da las nunfimadras e dals nunfimaders resp. davart la protecziun da la giuventetgna chattais Vus [qua](#) resp. [qua](#).

Prevenziun da dependenza

La prevenziun da dependenza po veggir dividida en ina prevenziun primara, secundara e terziara. La prevenziun da dependenza primara cumpiglia mesiras per umans che n'han anc betg consumà drogas. La finamira da questas mesiras èsi pia en emprima lingia d'evitar il

consum. La prevenziun secundara cuntegna mesiras per prevegnir a recidivas e per reabilitar umans che han surmuntà lur problems da dependenza. Tut las purschidas da terapia e d'agid per persunas toxicomanas tutgan tar la prevenziun terziara. La prevenziun da dependenza primara è chaussa da las vischnancas. Ellas pon er delegar questa incumbensa ad instituziuns publicas u privatas adattadas u a persunas privatas u las ademplir en il rom da corporaziuns da vischnancas.

- Infurmaziun generala: Cun il sustegn dal chantun promovan las vischnancas l'infurmaziun da la populaziun davart ils motivs e las consequenzas da la dependenza e dal cumportament da dependenza sco er la consciencia e l'abilitad da geniturs e da persunas d'instrucziun da s'engaschar per evitar cumportaments che promovan la dependenza tar giuvenils (cf. l'art. 7 da la [lescha davart l'agid per persunas toxicomanas en il chantun Grischun](#) [DG 500.800; lescha d'agid per persunas toxicomanas]). Il chantun cussegli e sustegna las vischnancas, coordinescha lur activitads ed è cumpetent per la cussegliaziun d'educazjün (cf. l'art. 8 da la [lescha d'agid per persunas toxicomanas](#)).
- Infurmaziun en scola: En il rom dals plans d'instrucziun sco er da la scolaziun e dal perfecziunament procura il departament d'educazjün, cultura e protecziun da l'ambient ensemes cun las vischnancas che las persunas d'instrucziun da las scolinas e da las scolas sco er ils geniturs vegnan infurmads davart las consequenzas da la dependenza e da meds che chaschunan ina dependenza e rendids abels da sa fatschentar cun problems da la dependenza e da s'engaschar en il rom da lur activitat educativa che cumportaments che promovan dependencias vegnian evitads (cf. l'art. 2 da las [disposiziuns executivas tar la lescha d'agid per persunas toxicomanas](#); DG 500.810). En il rom dal program per la prevenziun da dependencias offra il chantun ina purschida cumplessiva davart ils temas tubac, alcohol e cannabis. La purschida sa drizza a scolaras ed a scolars sco er a las persunas d'instrucziun dal stgalim superior: <http://www.be-freelance.net/>.

Las purschidas en il sectur da la prevenziun secundara èn chaussa dal chantun (art. 10 al. 1 da la [lescha d'agid per persunas toxicomanas](#)). Il chantun procura per purschidas che han l'intent da mantegnair e da meglierar la situaziun da sanidad e da vita da las persunas ch'en dependentas da drogas sco er da las reintegrar en la sociedad (art. 13 da la [lescha d'agid per persunas toxicomanas](#)).

- Finanziaziun da la prevenziun secundara: Las vischnancas surpiglian 50 pertschient dals custs imputabels da cumpra, da construcziun e da gestiun da purschidas per l'agid da survivenza. Lur part dals custs sto vegnir repartida sin las singulas vischnancas a norma da lur dumber d'abitantas ed abitants e da lur forza finanziala (art. 14 da la [lescha d'agid per persunas toxicomanas](#)).

Program per il screening mammografic

A l'organisaziun, ch'è incumbensada dal chantun da realisar il program per il screening mammografic per diagnostitgar a temp il cancer dal sain, ston las vischnancas trametter gratuitamain las datas da persunas necessarias en furma electronica (art. 19b LARP).

Ulteriuras infurmaziuns davart il program chattais Vus sut: <http://www.donna-programm.ch>

Tgira da dents per scolaras e scolars

A la tgira da dents en scola èn su ttamess ils uffants da la scolina sco er las scolaras ed ils scolars durant lur temp da scola obligatoric. Ella cumpiglia las mesiras per mantegnair la sanadad da la bucca sco er la controlla annuala dals dents. L'uffizi da sanadad è cumpetent per surveglier la realisaziun da la tgira da dents en scola (art. 1 fin 3 da l'[ordinaziun davart la tgira da dents en scola](#) [DG 421.850]).

- Dentista u dentist da scola: Las vischnancas, las corporaziuns da vischnancas u ils circuls sco instituziuns ch'èn responsablas per las scolas popularas publicas e per las scolinas designeschan las dentistas ed ils dentists da scola ed incumbenseschan quels da far la controlla annuala dals dents. Las instituziuns responsablas pon manar in'atgna clinica da dents per scolaras e scolars (art. 4 da l'[ordinaziun davart la tgira da dents en scola](#)).
  - Persuna da coordinaziun: Las vischnancas sco instituziuns responsablas designeschan per regla per mintga scolina resp. per mintga chasa da scola ina persuna ch'è cumpetenta per coordinar la tgira da dents en scola (art. 6 da l'[ordinaziun davart la tgira da dents en scola](#)).
  - Reglament: Las instituziuns responsablas fan in reglament davart la tgira da dents en scola e trammettan in exemplar da quel ensemene cun in exemplar dal contract fatg cun la dentista u cun il dentist da scola a l'uffizi da sanadad.
  - Custo: Ils custs da l'activitat da las coordinaturas e dals coordinaturs, dals exercizis cun il barschun da dents e dal material ch'è necessari per realisar las mesiras per mantegnair la sanadad da la bucca van a donn e cust da las vischnancas sco instituziuns responsablas. Ils custs per las controllas dals dents, che las dentistas ed ils dentists da scola fan, van medemamain a donn e cust da las vischnancas (instituziuns responsablas). Ils custs da tractament van a donn e cust da las persunas cun la pussanza dals geniturs.
- Decisiva per indemnizar las dentistas ed ils dentists da scola è la tariffa per la tgira da dents en scola da la societat svizra da las dentistas e dals dentists. Questa tariffa sto ultra da quai vegnir appligada per calcular la part dals custs che las persunas cun la pussanza dals geniturs ston pajar. Tenor l'art. 15 da l'[ordinaziun davart la tgira da dents](#) mettan las dentistas resp. ils dentists da scola a quint ils custs a las instituziuns responsablas il pli tard la fin da l'onn da scola (separadament per controllas resp. per tractaments). Las

instituziuns responsablas procuran per l'incasso da las parts dals custs da las personas cun la pussanza dals geniturs. Custs betg incassabels van a donn e cust da las instituziuns responsablas.

Ulteriuras infurmaziuns sco er ina incarica da prestaziun da model chattais Vus [qua](#).

Servetsch medicinal da scola

1. Incumbensas

Il servetsch medicinal da scola vegn surpiglià d'ina vart da las medias e dals medis da scola da l'autra vart da las medias e dals medis da chasa e d'uffants.

Las incumbensas da la media u dal medi da scola èn regladas en l'art. 3 e quellas da la media u dal medi da chasa resp. d'uffants en l'art. 4 da l'[ordinaziun davart il servetsch medicinal da scola](#) (DG 421.800).

2. Media da scola / medi da scola – elecziun

Las vischnancas sco instituziuns responsablas per la scolina resp. per la scola èn cumpetentas per eleger ina media u in medi da scola. Pliras vischnancas pon eleger ensemble ina media u in medi da scola. Suenter l'elecziun sto il num da la persuna tschernida vegnir annunzià a la media resp. al medi districtual cumpetent sco er a l'uffizi da sanadad (cf. l'art. 6 da l'[ordinaziun davart il servetsch medicinal da scola](#)).

3. Finanziaziun

Per onurar las medias ed ils medis da scola resp. las medias ed ils medis da chasa u d'uffants èn cumpetentas las vischnancas sco instituziuns responsablas per la scolina resp. per la scola. Ils detagls pudais Vus leger en ils art. 8 e 9 da l'[ordinaziun davart il servetsch medicinal da scola](#).

Ulteriuras infurmaziuns chattais Vus [qua](#).

Incumbensas communalas en il sectur da l'assicuranza da malsauns

1. Obligaziun da s'assicurar

Las vischnancas èn cumpetentas per exequir l'obligaziun da s'assicurar sco er per controllar, sche questa obligaziun vegn observada (cf. l'art. 1 da la lescha davart l'assicuranza da malsauns e la reducziun da las premias [DG 542.100; [LARP](#)] e l'art. 1 da l'ordinaziun tar la lescha davart l'assicuranza da malsauns e la reducziun da las premias [DG 542.120; [OEtLARP](#)]). Ellas procuran che mintga persuna ch'è obligada da s'assicurar saja assicurada per la tgira da malsauns. Persunas che n'adempleschan betg a temp lur obligaziun da s'assicurar assegnan elllas ad in'assicuranza. Cumpetenta per controllar, sche l'obligaziun da s'assicurar è vegnida observada, è la vischnanca da domicil. Sch'i manca in domicil, è cumpetenta la vischnanca da dimora. Tar persunas che n'hant nagina dimora è cumpetenta la vischnanca dal lieu da l'avur (cf. l'art. 1 al. 2 [OEtLARP](#)).

- Obligaziun d'infurmaziun: Las vischnancas infurmeschan lur abitantas e lur abitants sco er las personas cun obligaziun da s'assicurar ch'en annunziadas en la vischnanca perquai ch'ellas lavuran en Svizra u perquai ch'ellas retiran prestaziuns da l'assicuranza svizra cunter la dischoccupaziun, las qualas viven en in stadi commember da l'uniun europeica u da la AECL, periodicamain davart l'obligaziun da s'assicurar. En spezial dattan las vischnancas attenziun che personas che vegnan a star da nov en Svizra, che geniturs da novnaschids e che personas pensiunadas ch'immigreschan en in stadi commember da la UE u da la AECL vegnian infurmads a temp davart l'obligaziun da s'assicurar (art. 1 al. 3 [OEtlARP](#)).
  - Dumondas: Las vischnancas tractan dumondas da subordinaziun sut l'assicuranza svizra sco er dumondas d'excepziun da l'obligaziun da s'assicurar (art. 1 [OEtlARP](#)).
  - Obligaziun da dar infurmaziuns: Las vischnancas ston trametter las datas da las personas ch'en liberadas da l'obligaziun da s'assicurar mintgamai per ils 30 da zercladur e per ils 31 da december sin via electronica a l'uffizi da sanadad (art. 1 al. 3 [OEtlARP](#)).
- Ulteriuras infurmaziuns davart la liberaziun da la LAMal chattais Vus [qua](#).

2. Reducziun individuala da las premias (RIP)

Las filialas communalas da la AVS surpiglian las incumbensas communalas che resultan en connex cun la RIP tenor l'instrucziun da la cassa da compensaziun da la AVS. Ils custs d'administrazione ch'en colliads cun quai surpiglian las vischnancas (art. 18 [LARP](#)).

- Obligaziun da dar infurmaziuns: Las vischnancas dattan a la cassa da compensaziun da la AVS las infurmaziuns ch'en necessarias per la reducziun da las premias (art. 18 [LARP](#)).
- Annunzia: Las filialas da la AVS da las vischnancas da domicil prendan encunter las dumondas per conceder la RIP (art. 14 al. 1 [OEtlARP](#)). Las vischnancas da dimora prendan encunter las dumondas da personas senza domicil en il chantun. Las personas che retiran prestaziuns da l'assicuranza cunter la dischoccupaziun inoltreschan il formular d'annunzia a la vischnanca, nua ch'ellas èn stadas obligadas l'ultim da pajar taglia (art. 15 [OEtlARP](#)).

Las premias da personas che basegnan sustegn vegnan pajadas cumplettamain da la vischnanca ch'e obligada da sustegnair, e quai a partir da l'emprim di dal mais che suonda il mais, en il qual il basegn da sustegn è vegni constatà, enfin la fin da l'onn chalendar. Sche la vischnanca ch'e obligada da sustegnair annunzia ch'il basegn da sustegn existia vinavant, vegnan las premias mintgamai pajadas cumplettamain per in ulteriur onn (art. 19 [OEtlARP](#)).

Ulteriuras infurmaziuns davart la RIP chattais Vus [qua](#) sco er sut: <http://www.sva.gr.ch>

Incumbensas communalas en il sectur da las prestaziuns supplementaras

Las filialas communalas da la AVS surpiglian las incumbensas communalas che resultan en connex cun la concessiun da prestaziuns supplementaras tenor l'instrucziun da la cassa da cumpensaziun da la AVS. Ils custs d'administraziun ch'en colliads cun quai surpiglian las vischnancas (art. 13 da la [lescha davart las prestaziuns supplementaras chantunala tar l'assicuranza da vegls, survivents ed invalids](#) [DG 544.300; LCPS]).

- Obligaziun da dar infurmaziuns: Las vischnancas èn obligadas da dar a la cassa da cumpensaziun da la AVS gratuitamain las infurmaziuns ch'en necessarias per exequir la lescha e d'inoltrar ils documents necessaris (art. 13 al. 1 ed art. 16 al. 1 [LCPS](#)).
- Procedura: Las filialas communalas da la AVS prendan encunter las dumondas per conceder ina prestaziun supplementara (art. 15 [LCPS](#)). Sin dumonda gidan ellas ad emplenir il formular d'annunzia (art. 19 al. 1 da las disposiziuns executivas tar la lescha chantunala davart las prestaziuns supplementaras, [DETLCPS](#)).
- Obligaziun d'examinaziun: Ellas examineschan las indicaziuns fatgas en la dumonda davart las relaziuns persunalas e finanzialas e tramettan suenter vinavant la dumonda a la cassa chantunala da cumpensaziun da la AVS, la quala decida davart la dumonda (art. 1 [LCPS](#)).
- Obligaziun d'annunzia: La filiala da la AVS al lieu da domicil da la persuna che retira prestaziuns supplementaras annunzia d'uffizi – en colliaziun cun ils uffizis communalis – a la cassa da cumpensaziun da la AVS mintga midada ch'e cundecisiva per fixar la limita d'entradas e las entradas (art. 19 al. 3 [DETLCPS](#)). Quai èn en spezial midadas da las relaziuns persunalas, midadas d'adressa e midadas essenzialas da las entradas u da la facultad ch'ella vegn a savair.

Ulteriuras infurmaziuns davart las prestaziuns supplementaras chattais Vus sut:
<http://www.sva.gr.ch>

Tractament da pazientas e da pazients che basegnan sustegn

Sin basa da l'art. 39 da la [lescha da sanedad](#) èn medias e medis sco er dentistas e dentists obligads da tractar pazientas e pazients che basegnan sustegn. Cun excepcziun d'in cas d'urgenza ston els – avant che cumenzar cun il tractament – dumandar ina garanzia per ils custs tar la vischnanca ch'e cumpetenta per il sustegn. Senza ina garanzia per ils custs n'e la vischnanca ch'e cumpetenta per il sustegn betg obligada da surpigliar ils custs.

Cumbat cunter malsognas transmissiblas

Las medias ed ils medis districtuals procuran per ils scleriments epidemiologics ch'en necessaris en lur district en connex cun malsognas transmissiblas. Tut las autoritads

chantunalas e communalas ston cooperar en chaussa senza ch'ellas han il dretg da vegnir indemnisasadas per quai (cf. l'art. 13 al. 1 da l'ordinaziun executiva tar la lescha federala davant il cumbat cunter malsognas transmissiblas da l'uman [lescha d'epidemias] dals 18 da december 1970 e tar las ordinaziuns federalas relaschadas latiers [DG 500.200; [ordinaziun executiva tar la lescha d'epidemias](#)]).

A persunas sauna che subeschan ina perdita da gudogn pervia da las ordinaziuns dal departament da giustia, segirezza e sanadad, dal medi chantunal u da la media resp. dal medi districtual po la vischnanca pajar ina indemnisiatiun fin ad 80 % da la perdita (cf. l'art. 14 da l'[ordinaziun executiva tar la lescha d'epidemias](#)).

Ulteriuras infurmaziuns chattais Vus [qua](#).

Incumbensas communalas en ils fatgs da sepultura

Tenor l'art. 12 al. 2 da la [lescha da sanadad](#) procuran las vischnancas per ils fatgs da santeri e da sepultura. En quest connex ston ellas resguardar las disposiziuns da l'[ordinaziun davart ils fatgs da sepultura](#) (DG 508.100).

Igl è scumandà d'exhumar ina bara avant la scadenza dal paus da la fossa. Sin ina dumonda motivada dals confamigliars u da la vischnanca po l'uffizi cumpetent dar ina permissiun excepziunala (art. 5 da l'[ordinaziun davart ils fatgs da sepultura](#)).